

Journalistens yrkesroll

1989,- 99 och 2011 ansåg svenska journalister att två av journalistens viktigaste roller var att agera "granskare av samhällets makthavare" och att "enkelt förklara händelser"¹ En åsikt som jag kan hålla med om och som jag tycker håller än idag. Som journalist ska du fungera som en informatör till folket, du ska kunna sätta dig in i komplicerade skeenden, ta ut det mest väsentliga ur skeendet och sammanfatta det på ett sådant sätt att det gör det begripligt för gemene man eller kvinna att förstå.

En egenskap som jag personligen tycker är viktig hos en journalist är att vara öppensinnad. Är du öppensinnad och inte fastlåst vid dina egna ideal och ideologier har du även lättare att förstå andra. Med det sagt menar jag inte att du inte ska få ha dina egna åsikter eller värderingar, men när du iklär dig journalistrollen är det viktigt att du kan möta alla människor med ett öppet sinne, oavsett om deras åsikter går stick i stäv med dina egna.

Det leder mig vidare till "objektivitetsidealet"² som nått allt större framgång sedan slutet av 80-talet. Idealet innebär att en "journalist bör betrakta sig som en som objektivt förmedlar nyheter och information" vilket jag tycker är vettigt. Att som journalist agera språkrör för en lokal opinion skulle jag se som oprofessionellt. Med andra ord anser jag att objektiviteten hör till en av journalistens viktigaste egenskaper, har du en egen agenda att fylla kan det leda till vinklad läsning. Samtidigt tror jag att många journalister, även jag, har en vilja och ambition att påverka och göra skillnad men den typen av texter hör hemma i ledare och krönikor, snarare än i allmän nyhetsrapportering.

Etik och moral är en fråga som jag tänkt mycket på sedan jag började studera till journalist. Hur långt skulle jag tänja på mina etiska och moraliska värderingar för att få den där storyn som min chefredaktör förväntar sig att jag ska leverera? Där jag befinner mig nu, skulle jag säga, inte speciellt långt. Jag är och vill heller inte vara den typen av journalist som går över lik för att få min story. Men samtidigt är det en skör lina att balansera på som nybakad journalist, det finns inte direkt ett överflöd av jobbomgångar och därför kan jag föreställa mig att det blir ett dilemma för många.

En betryggande faktor är dock att 80 procent av journalisterna som fick frågan om det var ok att "hota med dålig publicitet, använda privat material eller svika ett off the record löfte"³ mellan 1989-2011 ansåg att det var uteslutet att agera så.

Carin Österdahl

¹ Redaktör: Kent Asp, diverse författare. Svenska journalister 1989-2011. Kållerred: 2012. Sid 34

² Ibid sid. 35

³ Ibid sid. 45